OPZ Geel
Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum

Driemaandelijks tijdschrift: oktober-november-december 2019
Afgiftekantoor 2440 Geel - Erkenningsnr. P608070
OPZ Geel, Dokter Sanodreef 4, 2440 Geel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

PASSANO

Nieuwsbrief voor professionele partners

Activiteitenkalender

WINTER 2019

Nieuwe namen voor de leefeenheden bij divisie Volwassenen

De leefeenheden in onze divisie Volwassenen krijgen nieuwe namen. Vanaf 1 januari 2020 spreken we van Opname-eenheid 1 en 2 en Behandeleenheid 1, 2 en 3 in plaats van Gesloten en Open Opname, Psychosezorg, A&D en Structurerende Zorg.

Wat waren de overwegingen? In divisie Volwassenen zijn er geregeld opnamevragen die door de huidige naamgeving van de afdelingen verwarring geven. Zo zijn er opnamevragen die rechtstreeks naar Angst en Depressie worden verwezen door ambulante partners, omdat die ervan uitgaan dat personen met een depressie of een angststoornis er sowieso terechtkunnen. Momenteel is de behandeling echter vooral bedoeld voor personen met een emotionele instabiliteit (bv. een persoonlijkheidsstoornis). Dat wordt soms pas duidelijk na een screening. Het tijdsverlies geeft zowel aan de verwijzer als aan de hulpverlener frustraties. Hetzelfde gebeurt bij aanmeldingen voor Structurerende Zorg.

De neutralere benamingen waarvoor nu gekozen is – opname-eenheid en behandeleenheid – sluiten die verwarring uit. De nieuwe namen houden ook beter stand bij evoluties in de zorg, waarbij zorginhoud belangrijker is dan een diagnose bij het opnemen van een patiënt in een bepaalde leefeenheid. Bovendien roepen de nieuwe namen ook minder weerstand op bij patiënten. Ze worden als minder stigmatiserend ervaren.

De naamswijziging gaat volgens volgend schema en met de vermelde e-mailadressen.

Huidige benaming	Nieuwe benaming	e-mailadres
Gesloten Opname	Opname-eenheid 1	volwassenen.opname.1@opzgeel.be
Open Opname	Opname-eenheid 2	volwassenen.opname.2@opzgeel.be
Psychosezorg	Behandeleenheid 1	volwassenen.behandel.1@opzgeel.be
Angst & Depressie	Behandeleenheid 2	volwassenen.behandel.2@opzgeel.be
Structurerende Zorg	Behandeleenheid 3	volwassenen.behandel.3@opzgeel.be

De nieuwe naamgeving gaat in op 1 januari 2020.

Pieter Jans
Administrateur-generaal

Dr. Tom Geuens
Hoofdarts

Pangg 0-18

Sinds enkele jaren is in de provincie Antwerpen het netwerk PANGG 0-18 actief. Het letterwoord staat voor Provincie Antwerpen Netwerk Geestelijke Gezondheid voor 0- tot 18-jarigen. Anders dan het netwerk voor volwassenen dat arrondissementeel is georganiseerd (Netwerk GGZ Kempen) bestrijkt het netwerk voor kinderen en jongeren de hele provincie.

OPZ Geel neemt actief deel aan het netwerk. We participeren aan verschillende zorgprogramma's en sturen mee het beleid. Een van onze psychiaters is als netwerkarts verbonden aan de mobiele teams in de Kempen. OPZ Geel is ook de boekhouder van PANGG 0-18.

Wat is PANGG 0-18?

PANGG 0-18 is een samenwerking tussen verschillende partners die betrokken zijn bij de geestelijke gezondheid van kinderen en jongeren in de provincie Antwerpen. Het netwerk bundelt aan de hand van verschillende zorgprogramma's de krachten om tussen de partners tot een beter op elkaar afgestemde zorg en kennisdeling te komen. De samenwerking startte in 2015 en kadert binnen het nieuwe beleid dat beschreven is in de *Gids naar een nieuw geestelijk gezondheidsbeleid voor kinderen en jongeren*.

Het beleid houdt niet alleen rekening met de natuurlijke context (ouders, familie, andere opvoedingsfiguren, vrienden...) maar ook met het belang van samenwerking en afstemming tussen alle partners binnen de geestelijke gezondheidszorg, bv. privépraktijken (psychologen, psychiaters...) alsook het aanbod dat zich richt naar de leeftijdsgroep volwassenen (jongvolwassenen, ouders van kinderen en jongeren...) en partners uit andere sectoren.

De geestelijke gezondheidszorg voor kinderen en jongeren richt zich voornamelijk op kinderen en jongeren met een psychische of psychiatrische stoornis en hun context en houdt daarbij rekening met de specifieke karakteristieken van de kinderjaren en adolescentie. Het aanbod zal varieren naargelang de leeftijdsgroep waarop men zich richt. Er is ook aandacht voor de scharnierleeftijdsfase 18 tot 23 jaar.

Nieuwe zorg

Anders dan voor de netwerken voor volwassenen zijn er geen bedden bevroren om de nieuwe zorg te financieren. De Vlaamse en federale overheid maakten nieuwe middelen vrij. Naast het aanbod dat er al was voor de oprichting van PANGG 0-18 (zoals bijvoorbeeld mobiele teams en de residentiële zorg in OPZ Geel) zijn er een aantal nieuwe zorgprogramma's ingericht en structureel verankerd. In 2019 zijn drie nieuwe programma's aan het aanbod van het netwerk toegevoegd, een gelegenheid om hierna het overzicht van alle zorgprogramma's te geven.

Visie

Minste ingrijpende zorg is de beste zorg

Leidraad voor de organisatie van de netwerken is het *'WHO-model of optimal mental health care'*, waarbij in eerste instantie de meest samenlevingsgerichte, minst ingrijpende en meest kortdurende zorgvorm wordt aangeboden. Als deze interventie onvoldoende effect heeft, worden andere of intensievere zorgvormen ingezet. Kinderen, jongeren en hun context worden betrokken in hun herstelproces. 'Selfcare' wordt ondersteund en nagestreefd. Hulpverleners uit verschillende disciplines en organisaties werken samen om de zorg voor het kind of de jongere en zijn context zo goed mogelijk te organiseren en uit te voeren. Voor meer informatie over de leidraad, zie de website van de federale overheid: www.psy0-18.be.

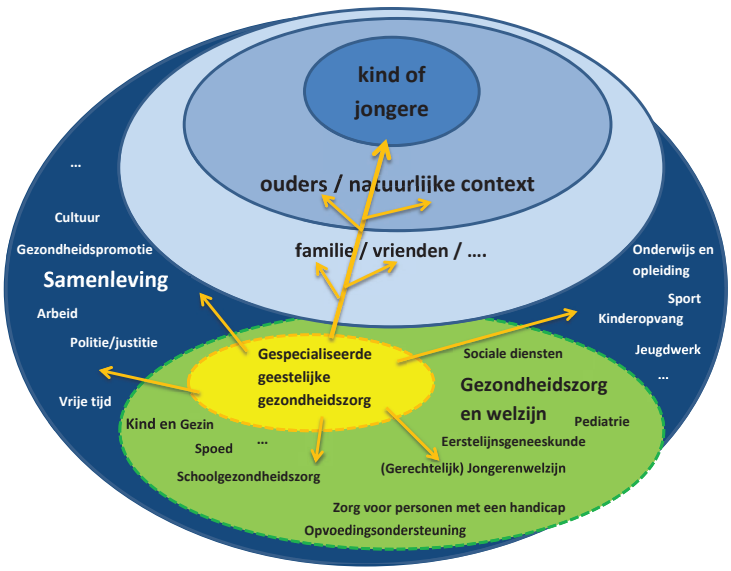

Figuur 1: Schema nieuw geestelijk gezondheidsbeleid voor kinderen en jongeren

Regio Antwerpen

Regio Kempen

Regio Mechelen-Rupelstreek

Regionale werkingen

Het werkingsgebied van het netwerk dekt de volledige provincie Antwerpen. Naast het uitbouwen van een provinciaal aangestuurd netwerk, worden ook de regionale werkingen (Antwerpen, Mechelen, Turnhout) verder uitgebouwd met de operationalisering van de verschillende zorgprogramma's.

Zorgprogramma's

▶ Crisis

Het mobiel crisisteam biedt mobiele crisiszorg voor alle kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar die zich in een crisissituatie bevinden én waarbij er sprake is van (een vermoeden van) een geestelijke gezondheidsproblematiek. Het is een multidisciplinair mobiel team, wat betekent dat teamleden op locatie gaan. Voor een efficiënte zorgverlening werkt het team in 3 regio's: Antwerpen, Kempen en Mechelen. Het team uit de Kempen telt vandaag 3,8 VTE.

Hoe werken we?

We doen eerst een verkennend gesprek met het kind/de jongere en de omgeving (ouders, opvoeders, familie en/of andere hulpverleners). Dat kan gebeuren thuis, op school... We gaan na wat er misloopt en wat er goed loopt en samen gaan we op zoek naar mogelijke oplossingen. De begeleidingen zijn kortdurend met een maximum van 4 weken en de gesprekken zijn gratis.

▶ Care

Het mobiel careteam biedt langer durende en aanklampende zorg op maat aan kinderen/jongeren met een complexe problematiek en aan hun context. Samen met het kind en de betrokken context proberen we vastgelopen ontwikkelingstrajecten weer in beweging te krijgen. Voor een efficiënte zorgverlening werken we in 3 regio's: Kempen, Mechelen-Rupelstreek en Antwerpen. Het team uit de Kempen telt vandaag eveneens 3,8 VTE.

Wat doen we?

We richten ons op de begeleiding en behandeling van kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar en hun gezin. Het gaat om kinderen en jongeren met een complexe, langer durende zorg- en ondersteuningsvraag omwille van een ernstige, meervoudige en al langer bestaande GGZ-problematiek. We zijn een mobiel team, wat betekent dat we op locatie gaan. De gesprekken zijn gratis.

De begeleiding is primair gericht op de GGZ-problematiek van het kind of de jongere en gebeurt in, met en door de context. Het gezin en de context vormen de motor tot verandering en hun medewerking is vereist. Samenwerking en afstemming met verschillende partners is noodzakelijk waarbij op regelmatige basis evaluatiemomenten worden ingelast met alle betrokken partijen. Wij bieden langdurige zorg en ondersteuning tot het gezin en/of hulpverleningsnetwerk sterk genoeg is en voldoende tools heeft om zelf verder te kunnen.

▶ Dubbeldiagnose

PANGG 0-18 wil het hulpaanbod toegankelijker maken voor alle kinderen en jongeren met (een vermoeden van) een verstandelijke beperking en bijkomende geestelijke gezondheidsproblemen en voor hun context. Ook voor hen streven we naar een zo goed mogelijk kwaliteitsvol leven. Afstemming en samenwerking tussen partners vanuit verschillende sectoren kunnen hierin een bijdrage leveren.

Binnen PANGG 0-18 zijn er mobiele medewerkers met expertise rond kinderen en jongeren met een verstandelijke beperking én een psychische kwetsbaarheid. Op deze manier kan ook de zorg voor deze kwetsbare doelgroep optimaal georganiseerd worden. Het team uit de Kempen bestaat uit 0,5 VTE.

Wat doen we?

De mobiele medewerkers bieden ondersteuning om de zorg zo goed mogelijk af te stemmen op de noden van het kind/de jongere. Bij zeer complexe casussen kunnen de experten ook ingeschakeld worden op casusniveau. Daarnaast kunnen jongeren met een mentale beperking en psychische kwetsbaarheid aangemeld worden voor een (crisis)opname in een psychiatrisch centrum.

▶ Casemanagement

De casemanager biedt aanklampende zorgcoördinatie en richt zich naar kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar met een complexe psychiatrische problematiek wanneer het reguliere zorgaanbod niet aansluit bij de bestaande noden en behoeften. De casemanager volgt het volledig zorgtraject en stuurt dit bij waar nodig.

Wat doen we?

Deze intensieve zorgcoördinatie focust op alle levensdomeinen. De casemanager, samen met de partners, organiseert en coördineert de intersectorale zorg vanuit overleg en samenwerking met de jongere, zijn/haar ouders en familie, betrokken hulpverleners en kernleden van het formele en informele steunnetwerk van de jongere. Ook de actieve participatie van de jongere en de context staan hierbij centraal. De ontwikkeling, uitvoering, monitoring en evaluatie van het zorgplan wordt opgenomen.

▶ Crosslink

Met het programma Crosslink wil PANGG 0-18 de knowhow en kennis over het psychisch welbevinden van minderjarigen delen met andere professionals van de nulde lijn, de eerste lijn en andere sectoren. Door expertise over te brengen naar zij die dagelijks met jongeren werken, worden ook zij sterker in het opvangen van signalen. Zo kan sneller de juiste zorg worden aangereikt en/of kunnen jongeren langer binnen hun eigen leefomgeving verblijven.

PANGG 0-18 Crosslink staat voor intersectorale uitwisseling van expertise en het bevorderen van deskundigheid. Keer op keer blijkt weer dat hulpverleners er nood aan hebben om elkaar te ontmoeten en ervaringen en goede praktijken uit te wisselen. Binnen PANGG 0-18 Crosslink is er ruimte voor wederzijdse kruisbestuiving via intervisie en supervisie, wisselleren, permanente vorming of specifieke opleidingen op team-, organisatie- en netwerkniveau.

▶ Connect

Connect staat voor vroegdetectie en interventie bij jongeren en jongvolwassenen van 14 tot 23 jaar met een vermoeden van een beginnende psychiatrische problematiek. Daarbij ligt de focus op aanwezige signalen van depressie-suïcidaliteit en/of psychose en/of verslaving, waarbij de situatie als zorgwekkend wordt beschouwd en waarbij de jongere zorg-mijdend gedrag stelt.
We willen deze situaties tijdig detecteren en hierop interveniëren door in te zetten op:

- het verlenen van advies en ondersteuning aan zorghulpverleners in de nulde en eerste lijn en niet-GGZ-actoren;
- vroegdetectie, onder meer door middel van vraagverheldering en assessment;
- vroeginterventie (met het doel te stabiliseren of toe te leiden naar geschikte vervolghulp).

Het Connect-team in de Kempen heeft twee medewerkers op een vaste locatie die zo nodig ook mobiel worden.

▶ GGZ-ondersteuning residentiële jeugdhulp

Met dit zorgprogramma zetten we in op ondersteuning van residentiële jeugdhulpvoorzieningen en gemeenschapsinstelling de Kempen via het aanbod van gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg. Het bestaande outreach-aanbod vanuit OPZ Geel naar de gemeenschapsinstelling de Kempen wordt structureel ingebed in dit zorgprogramma. Voor de private residentiële voorzieningen is het een lichte uitbreiding van de mogelijkheden om intensiever samen te werken met de geestelijke gezondheidszorg. Het gaat over ongeveer 3 VTE voor de provincie Antwerpen. Via dit aanbod van consult en advies zal GGZ-expertise kunnen worden ingeschakeld. Dit aanbod wordt nog verder uitgebreid.

Meer informatie

Op de website **www.PANGG0-18.be** is alle informatie over de zorgprogramma's en aanmeldingen of verwijzingen samengebracht. Het is aan te bevelen de website geregeld eens te bekijken, want PANGG 0-18 is voortdurend in evolutie.
Meer informatie over de zorgprogramma's van de Kinder- en Jongerenafdeling van het OPZ Geel is te vinden op **www.opzgeel.be** of **www.opzgeel.be/nl/zorgaanbod/jongeren**.

COLOFON

Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel
Dokter Sanodreef 4
2440 Geel

Tel 014 - 57 91 11
Fax 014 - 58 04 48

E-mail: info@opzgeel.be
www.opzgeel.be

Redactieleden
Walter Krikilion (stafmedewerker Patiëntenzorg), Mieke Mondelaers (directeur divisie Ouderen en verpleegkundig directeur), Mieke Celen (psychiater), Els Keuleers (psychologe), Anita Van Den Plas (directeur divisie Volwassenen), Julienne Aerts (ombudsvrouw), Johan Claeys (communicatieadviseur)

Eindredactie
Johan Claeys

Bladmanagement en productiebegeleiding
Marina Nys, Hilde Daniels

Redactieadres
Bijdragen voor of reacties op dit blad kunnen gestuurd worden naar:

Redactiesecretariaat Passano
Communicatiedienst
Dokter Sanodreef 4 – 2440 Geel
Telefoon: 014 - 57 91 98
E-mail: johan.claeys@opzgeel.be

Verantwoordelijke uitgever:
Pieter Jans
Dokter Sanodreef 4 - 2440 Geel